

2001'DEN BUGÜNE AFGANİSTAN: NEREDEN NEREYE?

Temel DEMİRER*

*"Pişman olmakta
geç kalanın
vay hâline."*

Aslı sorulursa, Afganistan diye bir "soru(n)" yok, işgalcilerin Afganistan ile sorunu var ki, bu da eski(meyen) bir sömürgecilik meselesinden başka bir şey değildir...

Güçlü direnişlerle işgalciler için hep bir mezarlık olan Afganistan'da, Büyük İskender'den beri hikayenin sonu daima, işgalcilerin pılısını pırtısını dahi toplamadan, arkasına bakmadan kaçtığı bozgunlarla noktalanmıştır...

Bu kez de, ABD (ve NATO) için böyle olmaktadır.

Örneğin "Afganistan'ın aynadaki yansıması çirkinse, bu Afganistan çirkin olduğu için değildir, modern ve post-modern dünyanın tüm çirkinliklerini yansıttığı içindir. Eski bir Fars şiirinde denildiği gibi 'Aynadaki görüntünü sevmiyorsan, aynayı değil, kendi yüzünü kır,' der Barnett Rubin, 'Afganistan'ın Parçalanması' başlıklı kitabında...

Rubin'in temel tezi, tarih boyunca Afganistan'a birçok dış gücün müdahale ettiği, bunu yaparken ülkenin kendi dinamiklerini hiçe saydığı, her gücün işine gelen siyasal grubu ya da etnik yapıyı desteklediği; bu süreçte Afganları her geçen gün daha bağımlı kılıp sonunda içinden çıkılmaz ve insanlarına her türlü acıyı tattıran bir yapıya dönüştürdüğü yolundadır.

Zaten bunun için Afganistan'a, modern ve post-modern dünyanın çirkin yüzü der yazar!

---

* Araştırmacı, yazar.

1 William Shakespeare.

Evet, Afganistan'da yeni bir şey yok. Üstelik her geçen gün parçalı yapısı daha da derinleşiyor, halkları da şu dünyada bir gün huzur göreceklarine dair inanç taşıyor. Adına seçim denilen ama seçimden başka her şeye benzeyen süreç de Afgan dinamiklerini gözardı ederek, bazı kurumlarını kendilerini rahatlatma adına uygulamaya koyan yabancı güçlerin işleri nasıl da içinden çıkılmaz kıldığının bir başka örneğidir...

Afganistan işgalinin ABD (ve NATO) için içinden çıkılmaz bir soru(n) olduğu kuşku götürmez.

Çünkü "Başkan Obama'nın en büyük dış politika sorunu nedir?" sorusuna Patrick Seale'in verdiği yanıt şudur: "Afganistan'da ne yapılacak? Amerika'nın Afgan savaşı 10 senedir devam etmekte. Savaşın sonu ya da nasıl makul bir şekilde oradan çıkılacağı hâlâ belli değil. NATO buraya 140 bin personel gönderdi, bunların da 100 bini Amerikalı. Şu ana kadar Afganistan'da bin 500 Amerikalı asker hayatını kaybetti, 11 bin 500'ü de yaralandı.

Bu savaş ABD'ye tam 420 milyar dolara mal oldu (Irak'taki felaket durumundaki savaşın maliyetinin yarısı kadar). Mali yıl içerisinde Afganistan'ın faturasının 113 milyar dolar olması bekleniyor. 2012 yılında ise 107 milyar olabilir. Bunlar muazzam rakamlar..."²

Giderek ağırlaşan ve maliyeti yükselen Afganistan işgali artık ABD (ve NATO) için sürdürülemez özellikler kazanırken; ABD Başkanı Barack Obama, 2011 Temmuz'unda Afganistan'dan ABD güçlerini geri çekmeye ve savaşı bitirmeye başlayacaklarını açıkladı.

Obama'nın, çekilme planına göre 2011 yılı sonuna kadar 10 bin, 2012 yazı sonuna kadar da toplam 33 bin ABD askeri geri çekilmiş olacak.

İlk hamlenin ardından düzenli olarak süreceğini söyleyen Obama, 2014'te geçiş döneminin tamamlanacağını ve Afgan halkının ülkelerinin güvenliğinden sorumlu olacağını ifade edip, Taliban ile görüşmelere yönelik koşullarını "Görüşmeler Afgan hükümeti tarafından yönetilmeli, barışçıl bir Afganistan isteyenler El Kaide'den ayrılmalı, şiddeti bırakmalı ve Afgan anayasasına uymalı" şeklinde sıraladı.

Ayrıca "Çok fazla savaş görmüş bir toprağa, siyasi çözüm olmadan barışın gelemeyeceğine" dikkati çeken Obama, "Dolayısıyla ABD, Afgan hükümetini ve güvenlik güçlerini kuvvetlendirirken, Taliban da dahil olmak üzere Afgan halkı arasında uzlaşma yaratmaya dönük girişimlere de katılacak," diyerek ekledi:

---

2 Patrick Seale, "ABD, Afganistan'daki Seçenekleri Değerlendiriyor", Gulf News, 10 Haziran 2011.

“Afganistan’ı mükemmel bir yer yapmaya çalışmayacağız. Sokaklarında polis görevi yapmayacağız ya da dağlarında sonsuza kadar devriye gezmeyeceğiz. Bu, halkını koruyabilme yeteneğini artırması ve savaşın şekillendirdiği bir ekonomiyi, kalıcı barışı sürdürebilecek bir şekle büründürmesi gereken Afgan hükümetinin sorumluluğu!”

Evet, işgalci ABD (ve NATO) Afganistan’a “demokrasi götürmek”ten(?!) vazgeçip, şeriatçı Taliban ile pazarlığa fit oldu...

ABD’nin Taliban ile görüştüğü ilk kez üst düzey resmi bir ağızdan doğrulandı.

Afganistan’da Devlet Başkanı Hamid Karzai, Kâbil’de 18 Haziran 2011’de düzenlediği basın toplantısında “Afganistan’da yaklaşık 10 yıldır süren savaşa çözüm bulunması amacıyla hükümetimiz ve ABD, Taliban’la ön görüşmelere başladı. Görüşmeler iyi gidiyor. Yabancı güçler, özellikle de ABD, görüşmeleri kendileri yürütüyor” dedi.

Afgan liderin açıklamasıyla birkaç aydan bu yana Taliban’la masaya oturduğuna dair gelen haberler ilk kez yetkili biri tarafından böylece teyit edilmiş oldu. 18 Haziran 2011’de Kâbil’de basına bilgi veren Karzai, görüşmelere başta ABD’li olmak üzere yabancı askeri temsilcilerin katıldığını belirterek, geniş katımlı toplantıların henüz gerçekleşmediğini söyledi.

İŞGAL NEDENİ: JEO-STRATEJİK KONUM + DOĞAL ZENGİNLİK

Afganistan işgalinin nedeni çok açıktır: Jeo-stratejik konumu + narco-ekonominin de dahil olduğu zenginliği...

Öncelikle Muhammed Hakinehad’ın, “Afganistan ABD için bulunmaz Hint kumaşı... Çünkü Çin, İran, Hindistan ve Rusya gibi Amerika’yla sallantılı ilişkilere sahip ülkelere komşu olan Afganistan fazlasıyla stratejik,”³ kaydını düşüğü coğrafya için Serpil Yılmaz da -haklı olarak- soruyor: “Afganistan mı Nabucco mu?”

Murat Çakır’ın, “Neden Afganistan?” başlıklı yazısında işaret ettiği gibi, “ABD bu sonucu belirsiz kanlı ve pahalı savaşı neden sürdürüyor? Neden bu savaş, neden Afganistan? Bu yazının amacı, bu sorulara bir yanıt getirmeye çalışmak ve sayılarla Afganistan savaşı hakkında bilgi vermektir. O nedenle önce jeo-stratejik nedenlere bir bakalım:

---

3 Muhammed Hakinehad, “Afganistan ABD İçin Bulunmaz Hint Kumaşı”, Peyame Mücahet, 6 Ekim 2009.

Bir hukukçu ve 1990'a kadar CDU federal milletvekili olan (aynı zamanda ABD ordusunun fahrî albayı olduğunu söyleyen) Jürgen Tödenhöfer'in dediği gibi, Afganistan 'Batı karşıtı bir ayaklanmaya karşı mücadele ettiğimiz ve jeo-stratejik açıdan önemli olan bir ülke. Çünkü oradan Rusya, Hindistan, Pakistan ve Çin'i kontrol edebiliriz. Hammaddeler açısından da son derece iyi bir mevkii.'

Tödenhöfer haklı, ne de olsa Afganistan küresel petrol ve doğal gaz kaynaklarının yaklaşık üçte birinin bulunduğu bölgelere yakın bir ülkedir."

Birincisi bu; ikinciyse gelince, o da Afganistan'ın doğal zenginlikleridir...

Örneğin Pentagon'un bir iç yazışmasında Afganistan'ın "Lityumun Suudi Arabistan'ı" olabileceği ifadesi yer alıyor. ABD'li yetkililere göre demir ve bakır yatakları da bu alanda Afganistan'ı lider konumuna getirebilir.

ABD'nin araştırmasına göre Afganistan yaklaşık 1 trilyon dolar değerinde, henüz gün ışığına çıkarılmamış zengin maden yataklarına sahip.

Jeologlar, elektronik sektörünün vazgeçilmezi lityumun yanı sıra kobalt, altın, demir bulunan ülkeye "Lityum'un Suudi Arabistan"ı lakabı takmışlar.

'The New York Times'ın 14 Haziran 2010 tarihli haberi, söz konusu rezervlerin Afganistan'ı dünyanın en kârlı madencilik merkezi hâline getirebileceğini ortaya koydu.

Evet demir, bakır, lityum, petrol, doğal gaz ve kıymetli taş gibi zengin maden kaynaklarına sahip olan Afganistan'da, 1.8 milyar varil rezerve sahip olduğu tahmin edilen petrol sahası da keşfedildi.

Afganistan'da iştah kabartıcı olan bir diğer unsur da, böylelikle, Kafkaçı havzasında 110 ila 243 milyar varile ulaşan petrol ve gaz rezervleridir. 1998'de yapılan hesaplara göre sözü edilen rezervlerin değeri 4000 milyar dolar gibi devasa düzeylerde dir.

Madencilik Bakanlığı sözcüsü ön araştırmalara göre kuzeydeki yeni rezervde 1.8 milyar varil petrol bulunduğunu bu rakamın daha fazla olabileceğini belirtti.

Ülkenin en büyük petrol rezervi, Özbek ve Tacik sınırındaki Amu Derya nehri yatağında bulunuyor. Batı'da Herat, güneyde Helmand ve doğuda Paktia'da da petrol bulunmuştu. Afgan hükümeti petrol ve diğer madenlerin çıkarılması için uluslararası şirketlere teklifler hazırlıyor.

Karzai yönetimi de Batılı şirketlere işletme hakkı verirken, 13 Aralık 2010'da varılan anlaşmaya göre çoğunluğu İngiliz ve ABD'li patronlardan oluşan grup, ülkenin kuzeyindeki Bağlan'da altın çıkaracak...

Nihayet uyuşturucu ya da narko-ekonomi...

ABD elçisi Richard Holbrook'a göre, Afganistan'ın dünya eroin üretimindeki payı yüzde 90'dır.

Ayrıca 'BM Uyuşturucu Suçlarına Karşı Savaş Ofisi'ne (ONUĞC) göre, dünya eroin üretiminde kullanılan afyonun yüzde 90'ı Taliban'ın yoğun olduğu Kandahar ve Helmand bölgesinden gelmektedir.

Bu rakam Afganistan'ın gayri safi iç hasılasının yüzde 60'ı düzeyindedir. Ülke ekonomisinin yüzde 20'si de keza uyuşturucu parasına dayanmaktadır.

Tam da bu noktada "Dünyanın eroin kaynağı Afganistan'da Batılı ülkelerin 2002'den bu yana kurmaya çalıştıkları demokratik idare tarzının ve değerlerin, halkın geleneksel yaşam tarzına uyduğu ve halk tarafından benimsendiği de söylenemez," vurgusuyla Sumru Noyan ekliyor:

"ONUĞC'un tahminlerine göre, Afganistan'da 2009'da haşhaş ekilen alan 123 bin hektar. Kaçak haşhaş ekim alanlarında 2008 yılında ekilen 157 bin hektar alana nazaran yüzde 22'lik bir azalma var. Bu düşüőe rağmen Afganistan yine kaçak haşhaş ekimi ve afyon üretimi konusunda dünya rekortmeni unvanını koruyor!

Afganistan'da 1980'de 200 ton olan afyon üretimi, 1985'te 450 tona, 1989'da Sovyet işgali sona erdiğinde ise, 1.200 tona ulaşmış bulunuyordu. Sovyet işgalinin sona ermesini kutlayan dünya devletleri, Afganistan'daki bu kaçak afyon üretimindeki büyük artışın, esasen Sovyetler'e karşı mücadele veren Afgan savaşçılarına kaynak sağladığı hususunu görmezden geliyorlardı. Bu zaman içinde, uyuşturucudan sağlanan gelir, ülke ekonomisinde önemli yerini almış ve çiftçiler için de varolma ve kazanç sağlamanın temel stratejisi haline gelmişti. 1990-94 arasında mücahitler ve diğerleri arasındaki iç savaş, Taliban'ın zaferi ile sonuçlanmış ve 1995 yılında ülkenin yüzde 95'i ve haşhaş ekilen bölgelerin hemen tamamı Taliban güçlerinin kontrolü altına geçmişti. 1990-1999 arasında üretilen yıllık afyon miktarı ortalama 2.500 ton civarında idi. 1999'da 3.400 tona ulaşan afyon üretimini, Taliban lideri Molla Ömer 2000 yılında, haşhaş ekimini ve afyon üretimini yasaklamak suretiyle durdurmuş ve bu yasağı ülke çapında uygulamıştı. Afyon ve eroin ticareti, kaçakçılığı, yasak kapsamı dışında kalmıştı.

Ekim yasağı sonucunu gösterdi, 2001 yılında afyon üretimi 185 tona düştü. Bu, tarihi ve emsali görülmemiş bir yasak uygulaması olarak görülmele birlikte, Taliban'ın yasaklama kararının gerisinde afyon fiyatlarının çok düşük olması, afyon stoklarının çokluğu gibi unsurlar üzerinde durulması lazım. Nitekim, ekim ya-

sağından birkaç ay sonra afyon fiyatları kilogram başına 30 ABD dolarından 300 ABD dolarına fırladı. Bu fiyat artışı en çok, stokları ellerinde tutan Taliban'a yaradı.

11 Eylül 2001'den sonra, Taliban devrinin sona ermesi sonucu ortaya çıkan yönetim boşluğu, afyon üretiminin 18 kat artarak 3.400 tona ulaşmasına yol açtı. Bu miktar, 2004'te 4.200 tona, 2007'de yılında ise 193 bin hektara ulaştı, 8.200 ton afyon üretimiyle sonuçlandı. Bu üretimden 800 ton civarında eroin imal edilebiliyor. Bu rekolden, dünyadaki eroin imalatının yüzde 93'üne tekabül ediyor.

Değerlendirmelere göre, Afganistan'da kaçak uyuşturucu satışından elde edilen gelirin Taliban'ın eline geçtiği anlaşılan miktarı 1 milyar ABD dolarına ulaşıyor.

Nihayet dünya uyuşturucu üretiminin merkezlerinden olan ve en az 1 milyon kişinin bağımlı olduğu Afganistan'da, 26 Haziran 2010'da "Dünya Uyuşturucuyla Mücadele Günü" kapsamında düzenlenen etkinlikte konuşan Karzai, kendisi dahil tüm yetkililerin para kaynaklarının araştırılması gerektiğini söyledi.

Kardeşi uyuşturucu üretim ağının merkezinde yer alan Karzai, afyon ekiminin artmasına karşı ellerinden geleni yapacaklarını söyledi. BM'nin eski Afganistan temsilciliği yardımcısı Peter Galbraith, Karzai'nin "uyuşturucu bağımlısı" olabileceğini ifade etmişti!

SOSYO-EKONOMİK DURUM VE YOLSUZLUK

Abdul Malik Mujahid'in işaret ettiği gibi, "CIA verilerine göre bir Afgan'ın ortalama yaşamı 44 yıl. Ki bu, komşu Pakistan ve diğer sınır ülkelerden 20-30 yıl daha az. Bu, ülkede devam eden yıkımın sonuçlarından sadece biridir.

Afganistan'daki savaş 2001'deki ABD işgali ile başlamadı. Bu savaş, 30 yıl önce 1979 Aralık ayında Sovyetler Birliği'nin ülkeye saldırısıyla başladı. Savaşın insan bilançosu şaşırtıcı: Bir milyondan fazla Afgan öldürüldü ve üç milyonu yaralandı. Beş milyon Afgan, ülkesini terk edip mülteci durumuna düşmeye zorlandı. Bugün hâlâ 3.1 milyon Afgan mülteci durumunda ve bu, dünyadaki mültecilerin yüzde 27'sini oluşturuyor. Bunlardan çoğu Pakistan'da yaşıyor. Geri kalan iki milyon Afgan, ülkedeki yerinden ayrılmış durumda. 1980'lerde dünyadaki iki milyon mülteci bir milyonu Afgan'dı.

Bugün hayatta olan Afganların çoğu hiçbir şey görmese de savaş gördü. Afganistan'daki günlük yaşam, perişan hâlde. Kışın Chicago kadar soğuk olan ülkenin sadece yüzde 6'sı elektrikle sağlanıyor.

Kâbil’de bile elektrik günde birkaç saat kullanılabilir. 30 yıllık savaştan ve ağaçlandırılmanın yok edilmesinden sonra ülkede fazla ağaç bırakılmadığından, geleneksel odunla ısınmak bile çok zor. Geçen yıl bin kişi soğuktan öldü. UNICEF verilerine göre ‘2 milyon devlet okulu öğrencisi temiz içme suyuna sahip değil ve Afganistan’daki okulların yüzde 75’i sağlık imkânlarından yararlanamıyor’.

Ülkenin çoğu yerinde kanun ve nizam yok. Hükümet ancak Kâbil’de var olabiliyor. Diktatörler lider durumunda. ‘Afganistan’ın yüzde 93’le dünyadaki haşhaşın en çok yetiştirildiği ve temin edildiği yer olması’ gerçeği bunu ispatlıyor. Bir İngiliz gazetesi, ‘Eroin işinde 4 büyük oyuncu Afgan hükümetindeki en üst düzey yönetici’ haberini yaptı.

Kadınlar, ülkedeki 30 yıllık savaşın bir numaralı kurbanları olmaya devam ediyor. Afgan parlamentosunun seçilmiş bir üyesi ve hükümetteki savaş efendilerinin ve savaş suçlularınının açık sözlü eleştirmeni Malalai Joya’ya göre, ‘Afganistan’ın ve kadınların özgürlüğü ve ‘terörizme’ karşı savaş üzerine dünyaya yapılan propagandalar yalandır’.

Londra’da insan hakları ödülü aldığı anda yaptığı konuşmada, ‘Ülkemiz hâlâ savaşın, suçun ve köktencilerin yıkıcılığının gölgesinde yaşıyor ve kadınlar, bu durumun başta gelen ve sessiz kurbanları. Afganistan’da adalet yok. Bugün ülkedeki yaşamın her alanı bir trajedidir: Kadın haklarının güvenliği, kanun ve düzen bir uyuşturucu mafyasının hâkimiyetinde. Neredeyse iki nesildir Afgan çocukları, savaştan, bombardımandan, evsizlikten ve açlıktan başka hiçbir şey görmeden yetişti. Ülkede silah, uyuşturucu ve para için savaşanların her biri için onlar kolay hedefler’ dedi.”⁴

Afganistan’da üretilen afyonun, dünya çapındaki afyon üretimi arasındaki oran 2002’de yüzde 41; 2003’de yüzde 47; 2004’de yüzde 67; 2005’de yüzde 69; 2006’de yüzde 82; 2007’de yüzde 82; 2008’de yüzde 79’du...⁵

Öte yandan BM Kalkınma Programı’nın ‘İnsani Gelişme İndeksi’nde, Afganistan 179 ülke arasında 172. sırada. Okuma yazma oranı yüzde 28, bu rakam kadın ve kızlarda ise yüzde 14’lere düşüyor.

Ayrıca ‘Oxfam’, Afganistan halkının üçte birinin kıtlık tehdidi altında olduğunu açıklarken; her 30 dakikada, 1 Afgan kadınının hamilelik veya doğum nedeniyle hayatını kaybettiğine dikkat çekti.

Toparlarsak işgalin sonucu, neo-liberal reformların dikte edilmesiyken, Federal Dış Ticaret Dairesi, Afganistan’ı “dünyadaki en açık ekonomi” olarak değerlendiriyordu.

4 Abdul Malik Mujahid, “Afganistan’da 30 Yıllık Trajedi”, Evrensel, 20 Mayıs 2009, s. 10.

5 <http://www.unodc.org>

Liberalleştirmeler sonucunda Afganistan'da (2008'de 6.5 milyar doları aşan) müthiş bir ticaret bilançosu açığı ortaya çıktı. Bu sürede sadece Almanya, Afganistan'a 268 milyon Avro değerinde ürün ihraç etti (Afganistan'dan yapılan ithalatlar ise sadece 2.7 milyon Avro düzeyinde kaldı). Özelleştirmeler ise kitlesel işten çıkartmalara ve işsizlik oranının tavan yapmasına neden oldu.

Bu tabloda 2008 yılında halkın yüzde 40' ı işsizdi (bu veriler CIA'ye ait); halkın yüzde 61'i kronik açlık çekmekteydi: ortalama yaşam beklentisi 43.1 yıla düştü; yetişkinler arasındaki okuma yazma oranı yüzde 28.7'den yüzde 23.5'e geriledi; halkın sadece yüzde 13'ü içme suyuna ulaşabilirken, sadece yüzde 6'lık bir kesim elektriğe sahipti...

Yani işgal, Afganistan'da sömürmesini yaratıyordu...

Hem de işbirlikçi yolsuzluk gerçeğiyle!

Karzai yönetiminin yolsuzluklarından sıtkı sıyrılan halk, Amerikan müdahalesiyle 2001'de devrilen Taliban dönemine rahmet okur hale geldi.

'BM Uyuşturucu ve Suçla Mücadele Dairesi'nin 12 vilayette 2010 Ağustos'undan Ekim'ine dek 7 bin 600 kişiyle görüşerek hazırladığı rapora göre yetişkin Afganların yarısı yılda en az bir kere rüşvet vermek zorunda kalıyor.

2009 yılında ödenen rüşvetin miktarı 2.5 milyar dolar hesaplandı. Bu, ülke gayrisafi milli hasılasının yüzde 23'üne denk geliyor. Kişi başına milli gelirin 500 dolar olduğu ülkede Afganların ödediği rüşvetin ortalaması 160 dolar civarında. Bir iş yeri açmak için yerel yetkililere ödenen rüşvet 100 bin doları bulurken doğum sertifikası almanın bedeli 10 dolardı.

Konuya ilişkin olarak ABD'nin, Karzai'nin yakın çevresindekileri CIA tarafından maaşa bağladığı açıklandı.

'The Washington Post', CIA'nin çok sayıda yetkiliye içerden bilgi sızdırmaları için para ödediğini yazarken; 'The New York Times' bunlardan birinin Ulusal Güvenlik Konseyi Başkanı Muhammed Ziya Salihi olduğunu öne sürdü.

Salihi, 2010 Temmuz'un da bir yolsuzluk dosyasını kapattırması karşılığında rüşvet olarak otomobil aldığı ithamıyla tutuklanmış, ardından bırakılmıştı.

'The New York Times'a göre, Salihi'nin CIA'ya ne gibi hizmetlerde bulunduğu tam olarak bilinmiyor, ancak CIA'ya bilgi verdiği ve ABD politikalarını Afgan yönetimi içinde savunduğu tahmin ediliyor.

Bunlara ek olarak Fransa Dışişleri Bakanı Bernard Kouchner de 'The New York Times'a, Karzai'nin "yolsuzluğa" karıştığını, ancak NATO'nun kendisini "adamı" olarak gördüğü vurgusuyla; Batılı ülkelerin, "Taliban'a karşı savaşı yü-

rütebilmek ve kendi vatandaşlarını koruyabilen bir ülke inşa edebilmek için Karzai'den başkasıyla çalışma şansı olmadığını" belirtti.

Balığın baştan koktuğu Afganistan için 'The Washington Post' da, CIA'nın yanı sıra Türkiye ve Suudi Arabistan'ın, Afganistan hükümetini etkilemek amacıyla ödemeler yapan ülkeler arasında bulunduğunu açıkladı.

"Rüşvet" başta olmak üzere her türlü yolsuzluğun yaygınlaştığı Afganistan'da, CIA'dan sonra Tahran'ın da yetkililere rüşvet verdiği ortaya çıktı...

'The New York Times', İran'ın, Afganistan Devlet Başkanlığı Genel Sekreteri Ömer Daudzai'ye milyonlarca doları bulan ödeme yaptığını yazdı. Habere göre, paralar Karzai ve Daudzai'nin kullandığı gizli bir fona aktarılıyor.

Haberde, Karzai İran'ı ziyaret ettiğinde, Maliki'nin devlet başkanlığı uçağına içi para dolu büyük bir plastik çanta götürerek Daudzai'ye teslim ettiği de öne sürülürken, bir Afgan yetkili de para dolu çantanın birçok kişinin dikkatini çektiğini söyledi.

Evet Kâbil'de tuz da kokmuştur!

Yani çarpıcı bir örnekle, 'Afganistan Devletini ve Toplumunu Saran Yolsuzluklarla Mücadele' konulu konferansta, Aralık 3009'da rüşvetten 4 yıl hapse mahkûm olan Kâbil Belediye Başkanı Sahibi ön sıraya otururken, Karzai, zimmetine para geçirmekle suçlanan Sayibi'yi işaret ederek "O temiz bir kişidir. Onu tanıyorum" diyebilmektedir!

Bu çerçevede Afganistan'da süregelen yolsuzluklar, ülkeyi çökmenin eşiğine getirdi. ABD'nin önde gelen gazeteleri, hükümetin, ülkenin en büyük bankası Kâbil Bankası'nı değerini aşan kayıpları nedeniyle kurtarmak zorunda kaldığını öne sürdü. Gazetelere göre bankanın en üst düzey iki idarecisinin işlerine de yolsuzluk nedeniyle son verildi.

Karzai'nin kardeşinin ortağı olduğu bankanın değerinin iki katından fazla, toplam 300 milyon dolar borcu bulunduğu belirtildi. Bankanın 2009 yılında Karzai'nin devlet başkanlığı seçim kampanyasına milyonlar akıttığı da kaydediliyor. Kâbil Bankası'nın Afgan politikacılara, uyuşturucu kaçakçılarına ve isyancılara ait milyarlarca doları bir havale şirketi aracılığıyla ülke dışına çıkardığı da iddialar arasında. Bankanın genel müdürü Sherkhan Farnud'un, bankanın parasıyla kendisi ve yakın çevresi için Dubai'de 140 milyon dolarlık lüks gayrimenkul aldığı da belirtiliyor.

Bu arada yolsuzluğa karışan Afganistan Merkez Bankası Başkanı Abdülkadir Fitrat, ABD'ye kaçarak görevinden istifa ettiğini açıkladı.

Afganistan Merkez Bankası, 2010 yılında özel Kâbil Bankası'na kredi desteği sağlamıştı. Afganistan basını, Fitrat'ın bu sayede zimmetine 630 milyon Avro geçirdiğini öne sürmüştü.

Skandala karışan Kâbil Bankası'nın hissedarları arasında Karzai'nin kardeşi Mahmud Karzai de bulunuyordu.

GENEL GÖRÜNÜM

Bilmeyen, görmeyen yok: ABD'nin Afganistan müdahalesi tam anlamıyla bir fiyasko oldu. Yıllardır, doğru dürüst tanımlanamadan, amaçları saptanamadan süregelen savaşın bilançosunda ne var?

Her hücreğine kadar yolsuzluklara batmış, Kâbil dışında bir otoritesi olmayan, bir genel seçimleri bile doğru dürüst gerçekleştirmekten aciz Karzai hükümeti... Büyük çoğunluğu okuma yazma bilmeyen, yerel halkın başına bela olmanın ötesinde kayda değer bir savaş gücüne, profesyonelliğe ulaşmaktan hâlâ çok uzak, kasım başında beş İngiliz askerinin öldürülmesi olayında olduğu gibi ilk fırsatta silahlarını kendilerini eğitenlere çeviren, Tacik-Paştun çekişmesinin arenası Afgan polis gücü, ordusu... Üstelik eğitilen her dört askerden biri silahlarını alıp kayıplara karıştırmış.⁶

Durumu çok yakından bilenlerden CIA'nın eski Kâbil Bürosu Şefi, eski İstihbarat Konseyi ortak başkanı Graham Fuller, Afganistan'daki savaşın kazanılamayacağına inanıyor.⁷

Savaş yıllar önce, El Kaide'yi Afganistan'dan sökmek için başlamıştı. Uzdıkça, bir "ulus kurma", modernleşme, demokratikleşme, uyuşturucu kaçakçılığını engelleme vb. projesine dönüş(türül)ti.

Daha sonrada Obama'nın konuşmasından, Afganistan'da bulunmanın gerekçesinin, ABD'nin ve dünyanın güvenliği gibi belirsiz bir amaca bağlandığını; modernleştirme, ulus kurma vb. gibi hedeflerin yerini, yönetimi feodal savaş ağalarına, "ılımlı" Taliban'a bırakma projesinin aldığını anlıyoruz.

Afganistan'da NATO'nun başta ABD, İngiltere ve Fransa olmak üzere uçaklar, uydular, helikopterler, zırhlı araçlar, uzun menzilli toplarla donatılmış yüz bine yakın askeri bulunmaktadır. Buna ayrıca Pakistan'ın askeri gücü ile Afganistan'ın 134 bin kişilik askeri ve sayıları 80 bini aşan polisi eklendiğinde, Taliban ve El Kaide'nin silahlı varlığı hiç mertebesindedir. Bu yüzden yine de direnip, sal-

⁶ The Asia Times 26 Kasım 2009.

⁷ The New York Times, 4 Aralık 2009.

dırmayı sürdürmeleri ciddi olarak sorgulanmak zorundadır. Çok sayıda yorumcu için bunun nedeni sıradır değildir.

Ülkeyi sarıp sarmalayan ve yönetimin en üst düzeylerine kadar tırmanan yolsuzluklar, yoksul halkın iş, aş ve adaleti her şeye karşın yine Taliban çetelerinden bekleme durumuna getirilmesi, uyuşturucu kaçakçılığında silah ticaretine uzanan ve milyarlarca dolar getiren yolsuzlukları için en iyi ortamın savaş ortamı olduğunun bilincinde olan 'savaş baronları'nın varlıklarını sürdürmeleri, NATO güçlerinin ikide bir 'yanlışlıkla' sivil halkı bombalaması savaşın sona ermesinin önünde dün olduğu gibi bugün de mutlaka aşılması gereken engeller arasındadır. Bizzat Amerikan Sayıştay'ının 2009 Şubat'ın da yayımladığı raporundan birkaç örnek, yolsuzlukların çapı hakkında fikir vermektedir.

Rapora göre ABD ve NATO'nun üç yılda 220 bin silahı kayıplara karışmıştır, Afgan polisine sağlanan 135 bin silahın akıbeti de farklı olmamıştır. 2006 yılında uluslararası Paris toplantısında bu ülkeye sağlanan 21 milyar doların 14 milyarı daha ülkeye varmadan sırı kadem basmıştır.

Melali Cuya'nın ifadesiyle, "Batı Afganistan'a 'demokrasi getirdiğini savunsa' da(!) ülkeyi hâlâ dinciler yönetiyor. Kadın vekillerin tehdit edilmesi veya kadınlara taciz ve tecavüzün suç kapsamından çıkarılması bunun en açık örneği. Seçimlere de hile karışıyor"ken,⁸ durum -çoğu zaman olduğu gibi- karışıktır...

Taliban, NATO ve ABD'nin güçlü armadasına karşın direnmeyi sürdürüyor. Başkent Kâbil'in dışında, ülkenin neredeyse tümüne hâkim. ABD ve NATO'nun strateji üstüne strateji değiştirip durmalarına bakılırsa, onların da kafalarının bir hayli karışık olduğu anlaşılmaktadır. Ama bu arada Tanrının hemen her günü iki asker Taliban kurşunlarına hedef olmaktadır...

Olup bitenlere bakıldığında durumun çok daha içinden çıkılmaz boyutlara ulaşacağını tahmin etmek için kâhin olmaya gerek yok...

2010 Eylül'ünde -tüm bu karmaşa içinde- yapılan "demokratik"(?!) seçimlerde, 2005'deki seçimlerde yüzde 50'ye ulaşan düşük katılımın benzeri yaşanmıştır. Katılımın rekor düzeylerde düşük olmasının yanısıra, seçimlerin dürüst yapıldığını söylemek de, kuşkusuz olanaksızdır. Seçimlerde her türlü hile hurdaya başvurmak, uzun süredir Afgan gelenekleri arasında yer almaktadır. Böylece bu ülkede seçimin de bir işe yaramadığı açık ve net bir biçimde ortaya çıkmıştır.

28 Ocak 2010'da Londra'da toplanan uluslararası konferansta "pişman

---

8 Melali Cuya, "Batı'nın Afganistan Savaşı Sadece ABD'nin İşine Yaradı", Ortadoğu merkezli internet sitesi haberonline, 25 Temmuz 2009.

olan” Taliban gruplarının ülkenin siyasal yaşamına katılmalarıyla ilgili görüşmelerin hızlandırılması kararı alınmıştır.

Afganistan’ın güvenliği için gözden çıkarılan milyarlarca dolardan en çok Karzai’ye yakın savaş baronlarıyla Taliban’ın nemalandığı, bizzat ABD ordu hizmetleri senato komitesinin raporlarıyla ortaya çıkmış bulunmaktadır. Ama ABD ve NATO, buna karşın Karzai yönetiminin Taliban’la uzlaşmaya yönelik girişimlerini desteklemekten geri kalmamaktadır. Obama’nın sözcüsü Robert Gibbs, durumu kurtarmak için ABD’nin görüşmelere resmen katılmadığını belirtmiş olsa da ABD’nin Karzai’nin bu yöndeki girişimlerini el altından desteklediği kimse için şüpheli değildir.

Afgan savaşı dokuz yılında 345 milyar dolara malolmuştur. Yönetimin en yüksek katlarına kadar tırmanan yolsuzluk, ülkenin adeta gelenekleri arasına girmiş durumdadır. O kadar ki NATO’ya lojistik sağlayan şirketler kamyonlarının güvenliğini sağlamak için Taliban yolun tehlikesine göre kamyon başına haraç olmaktadır. Taliban bundan yılda 2.16 milyar dolar gelir sağlamaktadır.

Bu tabloda “Kaybedilmiş bir savaşı sonlandırmayı bilmek gerek,” demektedir felsefeci Tahar Ben Jailoun, ‘Le Monde’deki yazısında...⁹ Ardından da devamla şunların altını çizerek:

“Yüz binlerce asker gönderen Sovyetler bu açık seçik gerçeği gördü ve çekilerek sorunları Batılılara bıraktılar. Bu muhteşem ne ki ulaşılmaz zor ve karmaşık ülkede, barbarlık sığınacak bir yer, bir mağara, bir kaynak bulmuş ve tüm dünyaya benzerine rastlanmayan bir sertlikle karşı çıkmaktadır. Bu barbarlara isterseniz Taliban, isterseniz uyuşturucu kaçakçıları ya da yasa tanımayan maceracılar diyebilirsiniz. Ne var ki hiçbir Amerikalının çözmeyi başaramayacağı bir mizaca sahip olan bu insanlar, ülkede dolaşmakta, yakıp yıkmaktadır...”

TALİBAN GERÇEĞİ

İngiliz ordusunun Anglikan Piskoposu Stephen Venner’in, “İnanç, iman ve birbirlerine sadakat bakımından takdire şayan olabileceğini” belirtirken; Taliban’ı şeytanlaştırmayı yanlış bulduğu ve “Birçok insan onların etkisinde” dediği örgütlenme, tasvip edin-etmeyin önemli bir güç odağı ve yapılanmasıdır...

Afganistan, 1945’ten bu yana ABD ile Sovyetler Birliği arasında soruna yol açıyordu. Sovyetler’in desteğiyle 1973’te Afganistan’da askeri darbe düzenlendi. 1979’da ülkeyi işgal eden Sovyetler Birliği 1989’da Afganistan’dan çekildi. Bu

⁹ Le Monde, 26 Şubat 2010.

uzun kavga hem Taliban'ı hem de El Kaide'yi yarattı. Ülke bir anda aşiretler ve mücahit gruplar arasındaki çatışmanın ortasında kaldı. Ancak katı şeriat rejimi uygulamak isteyen Taliban, Afganistan'daki Peştunlar içinde büyüdü ve bölgede neredeyse tek hâkim güç hâline geldi.

Taliban, doğum yeri Kandahar'daki etkinliğini kısa sürede çevreye de yaydı ve İran sınırı yakınlarındaki Herat'ı 1995'te ele geçirdi. Örgüt, bir yıl sonra ise Devlet Başkanı Burhaneddin Rabbani ile Savunma Bakanı Ahmed Şah Mesud'un rejimini yıkarak Kâbil'de kontrolü tamamen ele geçirdi. Pakistan'daki medreselerde eğitim görmüş Peştun mültecilerden oluşan Talibanların hâkimiyetinde Afgan merkezi hükümetinin otorite boşluğu da büyük etken oldu.

Örgüt yalnızca Afganistan için değil, çevre ülkeler için de "tehdit" olmaya başladı. 11 Eylül saldırılarının ardından ABD Taliban'ı da hedefe oturttu.

Örgüt lideri Molla Ömer'in El Kaide lideri Usame bin Ladin ile işbirliğine gitmesi ise ABD'nin iyice öfkelerini çekmişti. ABD, 7 Ekim 2001'de Afganistan'ı işgal ederek Taliban rejimini devirdi. 22 Aralık 2001'de Hamid Karzai, Afgan Geçici Yönetimi'nin başkanı olarak atandı. 2004'te Afganistan, başkanlık sistemiyle yönetilen İslâm cumhuriyeti hâline geldi.

Bu durum Taliban'ın yeniden ve daha güçlü doğmasına yol açacaktı.

Afgan grupları kabaca 'Taliban' adı altında birleştiriliyor ama sayıları çok fazla. Çıkarlarına uygun olduğu dönemlerde, bilhassa doğuda işbirliği yapıyorlar. Güneyde daha ziyade Taliban'ın eski rejimine mensup bir şura hâlinde sürgündeki hükümet olarak, Pakistan'ın Balucistan eyaletinden kalkışma yönetiliyor.

Doğuda aşırı gruplardan 'Laşkar-ı Tayyibe', 'Hizb-i İslâmi Gulbiddin' ve 'Tahrik-i Nefiz-i el Şeriat-i Muhammed', 'El Kaide', 'Tahrik-i Taliban Pakistan' grupları var.

Afganistan'daki direniş hareketleri konusunda uzmanlaşmış kimselere göre, bu ülke içinde her zaman faaliyette bulunan 30 ile 40 bin arasında, direnişçi var.

Bunların 8-10 bini (yüzde 25'i) tam zamanlı savaşan Taliban unsuru. Vilayetler çapında 200 ile 450'lik gruplar hâlinde faaliyet gösteriyorlar. Geriye kalanlar ise zaman zaman görev üstleniyorlar. Bunlara ilaveten binlerce kişi, yeraltı gizli köy örgütü mensubu olarak, Afganistan ve Pakistan topraklarında yaşıyorlar.

Öte yandan Taliban'ın gücüne ilişkin olarak Saad Muhyu'nun izahı önemlidir:

"Afgan Talibanı Müslüman Kardeşler gibi uluslararası bir hareket hâline gelmiş gibi görünüyor. Şimdi Afganistan ve 2004'te kurulan Nijerya Talibanı'nın ya-

nı sıra, Pakistan Talibanı, Keşmir Talibanı, Endonezya Talibanı ve iddialara göre Arap Talibanı var.

Ortaçağ ilkelerine tutunması, kadınları haklarından mahrum bırakması ve aşırılığıyla tanınan Afgan Talibanı azınsanmayacak derecede modernleştiği düşünülen ülkelerde nasıl yayılabilir? Taliban'ın Afganistan'da varlık gerekçesi olması garip değil: Özellikle de Halliburton şirketiyle 'müşteri' geçmişinin ve CIA'le ilişkisi göz önünde bulundurulursa... Taliban, köklü bir tarihe sahip Peştunların geniş bir kesimini temsil ediyor. Peştun Afganların özgürlüklerine tutunmasını açıklayan ulusal hissiyatını Kâbil hükümeti değil, Taliban temsil ediyor. Bu savaşçıların çoğu, Taliban'a liderlerini sevdikleri için değil NATO'dan nefret ettikleri için katıldıklarını belirtiyor. Yani Afgan Talibanı'nın meşruiyeti ideolojisinden değil, yabancı işgalle karşılaştırılmasından geliyor."¹⁰

11 Eylül saldırıları sonrası ABD'nin 2001'de başlayan Afganistan işgaliyle devirdiği Taliban'ın lideri Molla Ömer'in, Batı'nın ülkesindeki savaşı kaybettiğini söyleyip Afganları "işgalci gavurları" kovmaya çağırdığı; yabancı güçleri çıkarılmaya yakın oldukları vurgusuyla Obama'dan ABD askerlerini "mümkün olduğunca çabuk ve koşulsuz" çekmesi isteyip, "Bu cihat direnişinin başarısı artık yaklaştı. Sizi temin ederim ki, çektiğimiz çileler ve zorluklar daha fazla devam etmeyecek. Allah'ın izniyle yakında, işgalci düşman kovulunca kederli kalplerimiz teselli bulacak" dediği düzlemde Taliban etkinliği devasa boyutlar kazanmıştır!

Bunlarla birlikte ABD ordusuna bağlı düşünce kuruluşu 'Terörle Mücadele Merkezi'nin raporunda, Taliban ve diğer örgütlerin Pakistan'daki nükleer tesislere saldırılar düzenlediği ve militanların nükleer silah ve malzemeleri ele geçirme olasılığının yüksek olduğu öne sürüldü...

BASKI VE KADIN(LAR)IN DURUMU

Taliban bir güç ve Lucius Accius'un "Bırakın nefret etsinler, yeter ki korksunlar," sözündeki üzere sınırsız (ve yer yer toplumsal motifleri kullanan) büyük bir baskıdır...

Aslında "En büyük kötülükler, iyi ya da kötü olmaya bir türlü karar veremeyen kimseler tarafından yapılır," diyen Hannah Arendt'i doğrulayan Taliban, özgürlüğünü yitireceğini bile bile güç peşinde koşan dinsel bir fanatizmdir.

Gücünü, büyüklüğü oranında kötüye kullanan Taliban, kötülük edip, baskı altına aldığı kimi toplumsal katmanlarında desteğini alırken, "Stockholm Sendromu" tezini doğrular sanki...

10 Saad Muhyu, "Taliban ABD'nin Frankenstein'i", Haliç, 30 Temmuz 2009.

İnsanların her türlü kötülüğü yapabilecek kadar becerikli olduğunu kanıtlayan pratikleriyle, baskının her zaman kestirmeden gidip, sonuç almaya yöneldiğini ortaya koyan Taliban bir yerde (ABD işgali gibi) Jorge Luis Borges'in şu tespitini doğrulamaktadır:

"Bana öyle geliyor ki, insan kendini her gün yeni kötülöklere teslim edecek ve çok geçmeden geriye yalnızca haydutlar ve askerler kalacak..."

Ya kadın(lar)ın durumu?! O tam bir felaket...

"Afgan ebe Azfar, 'Kadınlar tedavi edemediğimiz hastalıklar yüzünden ölmüyorlar. Toplumlarımız hâlâ onların hayatlarının kurtarılmaya değer olup olmadığına karar veremediği için ölüyorlar,' diyor..."

Dünyada hamilelik ve doğum sırasında ölümlerin en fazla yaşandığı ikinci ülke olan Afganistan'da her yüz bin doğumda 1.600 anne hayatını kaybediyor. Zengin ülkelerde bu rakam 1-12 arasında değişiyor."¹¹

Thomson Reuters Vakfı'nın araştırmasına göre, dünyada kadınlar açısından aile içi şiddet, ekonomik ayrımcılık, kadın sünneti, tecavüz gibi kriterler dikkate alındığında kadınlar açısından en tehlikeli 2. ülke Afganistan...

Ayrıca "Afganistan'da kadınların yaklaşık yarısı 15 yaşına gelmeden evlendiriliyor. Evliliklerin tahminen yüzde 70 ila 80'i zorla gerçekleşiyor."¹²

Toparlarsak: Savaş ağalarını destekleyen Karzai'nin "timsah gözyaşları" döktüğünü belirten ve 'Sesimi Yükseltmek' başlıklı kitabı yazan Afganistan'ın kadın milletvekili Malalay Joya, "konuşmaya cesaret eden bir Afgan kadınının sıradışı hikâyesini" anlatır.

2007'de bir Amerikan kanalına verdiği röportajda "Parlamentonun hayvanat bahçesine döndüğünü" söyleyen Joya, meclis sandalyesinden olmuştu.

Malalay Joya, ülkesinde hem ABD destekli iktidarın, hem de Taliban'ın kâbusu. Beş suikast girişiminden kurtulan Joya, 'The Times' için kaleme aldığı makede şunların altını çiziyor:

"Şimdi ülkemdeki kadınların sözde benim gibi seçme ve seçilme hakları var. Gerçekte tüm bunlar birer yalandan ibaret. Çünkü Afganistan'da kadın öldürmek, kuş öldürmek gibi bir şey. Kadınlar tutsak hayatı yaşıyor. Bizden nefret edenler tarafından yönetiliyor. Onlara göre kadınlar ya evlerinde oturacak ya da mezarlarında yatacak. Karzai hükümeti yüzünden sürekli şiddet, cinayet,

11 Denise Grady, "Afganistan'da Hayat Kurtarmaya Çalışan Bir Ebenin Mücadelesi", International Herald Tribune, 30 Temmuz 2009.

12 Ivan Simonovic, "O Hapiste, Suç İse İstismar Edilmek", Radikal, 26 Mart 2011, s. 43.

adam kaçıma ve tecavüz olayları yaşanıyor. Şimdi de yabancı güçlerin ve hükümet destekli savaş ağalarının işgali altındayız. Bunlar da en az Taliban kadar kötü. Hepsi uluslararası mahkemede yargılanmalılar.”

POLİTİK TABLO

Abdullah İskender'in, "Kâbil konferansında çizilen pembe tablonun aksine, BM Genel Sekreteri bile ülkeye rahat giremiyor. Taliban Karzai'ye güvenmeyecektir,"¹³ derken; Robert Fisk'in, "Afganistan çöküyor,"¹⁴ diye eklediği tabloda Afganistan'ın politik durumu kelimenin tam anlamıyla vahimdir...

Evet, Afganistan'da iç ve dış etkenlerin birlikte oluşturduğu "durum", ABD ve NATO açısından çok olumsuz. ABD'de Temsilciler Meclisi'nde, Washington koridorlarında, hem Cumhuriyetçiler hem de Demokratlar arasında bu savaşın kazanılabileceğine ilişkin inanç hızla kayboluyor. General McChrystal'ın de "Bu savaş kaybedebiliriz" sözleri havayı daha da ağırlaştırıyordu...

İskender, Cengiz Han, İngiliz ve Rus imparatorlukları Afganistan'da boylarının ölçüsünü aldılar. Bu yüzden oraya "imparatorlukların mezarlığı" da deniyor; Afganistan'daki NATO kuvvetlerine (ISAF) 2004 yılının Şubat-Ağustos ayları arasında komutanlık eden General Hillier, "Afganistan batağı, NATO'nun çürüten ceset olduğunu gözler önüne serdi," diyordu.

Özel güvenlik şirketlerinin Afganistan'ında iş bunlarla da sınırlı değildi!

Afganistan'ın Zebul vilayetindeki ABD Dışişleri Bakanlığı yetkilisi (ve daha önce Irak'ta savaşan) Matthew Hoh istifa etti.

Hoh, "ABD ve NATO askerlerinin Peştun topraklarında direnişi haklı çıkaran bir işgal gücü meydana getirdiğini" vurguladığı istifa mektubunda, "ABD'nin Afganistan'daki varlığının stratejik amaçlarıyla ilgili anlayış ve inancımı kaybettim" dedi ve ekledi: "İstifam bu savaşı nasıl sürdürdüğümüz ile değil, niye ve nereye kadar sürdürmekte olduğumuzla ilgili"!

Özetle Gassan Şerbel'in, "Afganistan'ın coğrafyası ve bileşenleri nedeniyle net ve ezici bir zafer imkânsız,"¹⁵ notunu düşerken; İngiltere Savunma Bakanı Liam Fox'un, 'The Times'a demecinde, "Bir XIII. yüzyıl ülkesinin eğitim politikasıyla ilgilenmek için değil, İngiliz halkının ve küresel çıkarların tehdit altına girmesini engellemek üzere" Afganistan'da olduklarını belirtip, "Biz dünyanın jandarması

13 Abdullah İskender, "Kâbil'de Umutlar Nafile", Hayat, 21 Temmuz 2010.

14 Robert Fisk, "Liderler 'Oyuncak', Halk Can Derdinde", The Independent, 16 Ocak 2010.

15 Gassan Şerbel, "Afganistan, Yemen ve Pakistan Patlama Noktasına Yaklaşıyor", Hayat, 19 Ekim 2009.

değiliz” dediği siyasal tabloda her şey karmaşık bir özellik arz etmektedir...

Örneğin ABD ve NATO birliklerine komuta eden Amerikalı General David Petraeus, Obama’dan güvenliği Afgan ulusal güvenlik güçlerine devretme kararını gözden geçirmesini isteyeceğini ve çekilmek için erken olduğunu söylerken; Mayıs 2010’da Afganistan’a giderek Alman askerlerini ziyaret eden Almanya Cumhurbaşkanı Horst Köhler, bir radyoya verdiği demeçte, Afganistan’ın emperyalist amaçlar için işgal edildiğini dobra dobra belirtti.

Afganistan’ın “terörle mücadele” adı altında işgal edilmesinin asıl amacının emperyalizmin ekonomik çıkarları olduğu gerçeğini ifade etmede bir tabuyu kıran Köhler, verdiği demeçte aynen şunları söyledi: “Bana göre toplumun geniş kesimi tarafından da anlayışla karşılanabilecek şekilde, bizim gibi dış ticarete yönelmiş bir ülkenin çıkarlarını korumak amacıyla gerekli durumda askerî müdahaleler yapması gerekiyor. Örneğin ticaret yollarının korunması, örneğin bütün bir bölgenin istikrarsızlaştırılmasının engellenmesi gerekiyor. Bununla güvenliğin korunması ve ticaret ve gelirimize olumsuz etkide bulunmasının önüne geçmek gerekiyor. Bütün bunların tartışılması gerekiyor ve inanıyorum ki bu konuda kötü bir yolda değiliz.”

Evet, evet “Cumhurbaşkanı Horst Köhler’e göre, Afganistan savaşı, bir ihracat ulusu olan ülkesinin ticaret yollarının güvenceye alınması hizmetinde de bulunmakta ve böylece yurtiçindeki işyerlerinin korunmasını sağlamaktadır,”¹⁶ Holger Schmale’in de altını çizdiği gibi...

ABD POLİTİKASI

General McChrystal’in, General Hillier’in, ABD Dışişleri Bakanlığı yetkilisi Matthew Hoh’un, Liam Fox’un, Horst Köhler’in itirafları ile somut verilerin ortaya koyduğu üzere ABD politikası iflas etmiştir!

“Obama, Afganistan politikasının değişmeyeceğinde ısrar etti. Ancak söylemediği şey savaşın kötü gittiği idi.”¹⁷

Ama bu kadar değil; Michael Moore, “Bob Woodward’un ‘Obama’nın Savaşı’ adlı yeni kitabı, Obama’nın Afganistan’da orduya boyun eğişini ortaya koyuyor. ABD’de ‘başkomutan’ sıfatı, Burger King’in ‘ayın elemanı’ kadar sembolik. Amerikan ordusu üzerinde sivil kontrol falan yok,”¹⁸ derken; West Point Aske-

16 Holger Schmale, “Köhler Meramını Anlatmak Zorunda”, Frankfurter Rundschau, 28 Mayıs 2010.

17 “McChrystal’dan Sonra Afganistan”, The New York Times, 23 Haziran 2010.

18 Michael Moore, “... ‘Başkomutan’, ‘Aydın Elemanı’ndan Farksız”, CommonDreams.org, , 30 Eylül 2010.

ri Akademisi'nde yeni Afganistan stratejisini açıklayan Obama, Afganistan'a 30 bin asker daha göndereceklerini söyledi.

Obama'nın Afganistan için açıkladığı askeri plan, 68 bin mevcut ABD askerine 30 binlik bir güç daha eklenmesiydi!

"Yeni Afganistan politikası"nı değerlendiren emekli Tuğgeneral Nejat Eslen, ABD'nin kazanma şansı olmamasına rağmen Afganistan'da direneceğini belirtip, "Bu strateji çalışmayacak. ABD Afganistan'daki savaşı, daha önce Büyük İskender'in, İngiliz İmparatorluğu'nun ve Sovyetler Birliği'nin kaybettiği gibi kaybedecek," dedi.

ABD'nin ve Obama'nın, "bu savaşın kaybedilecek bir savaş olduğunu bildiklerini" savunan Eslen, "Afganistan'a giren ABD'nin asıl amacı, Orta Asya'yı kontrol ederek Hazar havzasındaki enerjiyi Hint Okyanusu'na indirmektir. Bunu gerçekleştirmek şimdilik çok zor" değerlendirmesi yaptı.

Özetle "Afganistan, milliyetçi tepki riskini hafife alan Obama'nın asker artırma kararını endişeyle izliyor"ken¹⁹ "ABD sırf kendisi öyle istiyor diye Afganistan'da ulus inşa edemez... ABD ne kadar çabalasa da ilerleme kaydedemez,"²⁰ diyordu Thomas L. Friedman...

Nihayet Yasir El Zeatire'nin, "Obama'nın Müslüman dünyayla yeni bir sayfa açtığına inanıyorlar yanılıyor. Zira Pakistan ve Afganistan'daki savaşlar Batı'yla İslâm dünyası arasındaki ilişkinin emperyalist yapısının devam ettiğinin en önemli göstergesi",²¹ ya da 'The New York Times'ın, "Obama'nın Afganistan'a 30 bin asker daha gönderip Taliban'ı hızla geri püskürtme stratejisi askeri açıdan mantıklı görünüyor. Zira ABD Afganistan'ı şu an bırakıp gidemez. Fakat Karzai'nin yolsuzluğu engellenmez ve Afgan yönetimi daha etkin hale getirilmezse, yeni strateji sonuç vermez,"²² eleştirileri eşliğinde ABD, "Af-Pak" saldırganlığına sarıldı...

Obama'nın dış politikada ilk sıraya yerleştirdiği ve Af-Pak projesi olarak adlandırdığı Afganistan-Pakistan'da şiddet hız kesmeyip; kan dökülürken; 'Ahbar El Arap'ın belirttiği üzere, "ABD'nin Irak, Afganistan ve Pakistan'a getirmeye çalıştığı 'demokrasi', toplumsal denklemleri değiştirdiği için şiddete yol açıyor"du.²³

19 Nicholas D. Kristof, "30 Bin Asker Yerine 30 Bin Okul", The New York Times, 3 Aralık 2009.

20 Thomas L. Friedman, "Afganistan'ı Değiştirmek İmkânsız", The New York Times, 28 Ekim 2009.

21 Yasir El Zeatire, "Obama'ya Doğu'dan Bakınca 'Değişim'i Görmek Zor", Düstur, 25 Temmuz 2009.

22 "Afgan Stratejisi Karzai'ye Endeksli", The New York Times, 2 Aralık 2009.

23 "Demokrasi Terör Getirdi", Ahbar El Arap, 6 Nisan 2010.

NATO'LU -EMPERYALİST- SALDIRI

'Pew Araştırma'sının ortaya koyduğu, emperyalist ABD saldırganlığının başarısızlığı ya da denizin tükendiğidir!

Aslında bu iflas, NATO'lu -emperyalist- politikaya da ciro edilmelidir.

Hatırlanacağı üzere Soğuk Savaş'ın ardından NATO'nun, artık bir anlamının kalmadığı ileri sürüldü. Halbuki NATO, yalnızca "Sosyalist Blok"a karşı bir ittifak değil, aynı zamanda Batı merkezli dünya ekonomisinin hegemonya ilişkilerini, Avrupa'yı, ABD'ye bağlayarak korumaya hizmet eden bir siyasi-askerî platformdu. Bu yüzden NATO'nun görev alanı, stratejik konsepti, ilk fırsatta, Kosova savaşı sırasında fiilen, sonra da 1999'da resmen "bölge dışında etkinlik göstermek" üzere yeniden tanımlandı.

Ardından da Afganistan geldi...

Afganistan, Batı'nın NATO'su için tam bir bataklık oldu.

Hem de Joschka Fischer, "Batı, Taliban güçlenirken Afganistan'dan çekilmenin sonuçlarını kaldıramaz. Şu an çekilmek hem bölgenin hem de Batı'nın güvenliği açısından daha da kaotik bir geleceğe yol açar," derken ve NATO'nun eski Afganistan Sivil Temsilcisi Hikmet Çetin'e göre de, "Başarısızlık teröre karşı dünyanın yenilgisi anlamına gelir"ken!

Ancak tüm kaygılar boşunaydı; nafiyleydi; Batı'nın NATO'su Afganistan bataklığına gömülmüştü!

Buna karşın Kâbil Konferansı'nda, Karzai'nin 2014'te güvenliğinin tümüyle Afganlara devri planı kabul edilse de, NATO Genel Sekreteri Anders Fogh Rasmussen uluslararası güçlerin ülkede kalmaya devam edeceğini açıklayıp, "Geçiş sürecimiz takvimlere değil koşullara bağlıdır" dedi.

Ancak bunlar ABD ve NATO kuvvetlerinin komutanı (ve bir söyleşide Obama ve ekibiyle dalga geçen!) General Stanley McChrystal'ın, Afganistan'da ilerleme kaydetmelerine rağmen savaşı "Henüz kimsenin kazanmadığını" söylediği gerçeğini gölgeleyemiyordu...

'The Independent' de, NATO savunma bakanlarına brifinginde karamsar tablo çizen McChrystal'ı, Obama'nın görevden almak için 'Rolling Stone' dergisindeki sözlerini gerekçe yaptığını yazıp; Taliban sözcüsü Yusuf Ahmedi, "Koalisyon güçlerine kimin komuta edeceğini umursamıyoruz. Ülkeyi terk edinceye kadar işgalcilerle savaşaacağız" derken; NATO, Afgan bataklığından çıkmak için Rusya'dan ricacı oldu. Rusya'nın, Afganları eğitip NATO'ya helikopter vermesi için kapı aralandı.

NATO Genel Sekreteri Anders Fogh Rasmussen, "Afganistan teröristler için güvenli bir yer olursa, bunun kurbanlarından biri de Rusya olur" derken; Rusya, Afganistan'daki savaşta NATO'ya yardım etme kararı aldı.

Robert Fisk'in, "ABD Sovyetler'in izinden gidiyor,"²⁴ diye betimlediği tabloda veriler, iflası ve işgalin açmazını teyit ediyordu...

İŞGAL GERÇEĞİ: ÖLÜMLER...

Afganistan'daki işgal gerçeğini Kerim Farsi, "Ölen siviller, bataklığa saplanan ABD'nin umurunda değil. Obama prestijini korumak ve paçayı yırtmanın yollarını arıyor,"²⁵ sözleriyle özetlerken; Patrick Cockburn da ekliyor: "Wikileaks'in yayımladığı belgeler Afganistan'da hayatın dehşet verici gerçekleri hakkında hiç olmadığı kadar ayrıntılı bir resim çiziyor..."²⁶

Afganistan'a bir ABD askeri göndermenin yıllık maliyetinin ortalama bir milyon doları geçerken; 9 yıllık savaşta 2 bini aşkın NATO askeri öldü.

7 Ekim 2001'de Kâbil'in havadan bombalanmasıyla başlayan savaşta hâlâ "hedeflere ulaşılamaması", Afganistan Savaşı'nın, 20 yıl süren ve 58 bin Amerikan askerinin öldüğü Vietnam Savaşı'na benzetilmesine neden oldu.

Evet, evet ABD'nin Afganistan serüveni Vietnam savaşını geçerek "ABD'nin en uzun süreli savaşı"na dönüşürken; hemen her şey, Abdulvehhab Bedirhan'ın formüle ettiği gibiydi: "Wikileaks'in Afganistan belgelerini yayımladığı gün, Helmand'daki bir saldırıda 52 kişinin öldüğüne dair bir haberin yayımlanması ironikti. ABD yaklaşık 10 yıldır zaferin yanına yaklaşmazken savaşın yükünü siviller çekiyor."²⁷

Gerçekten de en fazla sivil ölümlerinin 2010 yılında yaşandığı açıklandı Afganistan'da BM'nin hazırladığı rapora göre, sivil ölümleri 2010 yılında 2009'a göre yüzde 15 daha arttı.

Bu çerçevede ülkede sürekli artan sivil ölümlerinin sayısı 2010'da 2.777 olurken bu kayıpların arasında çok sayıda çocuğun da bulunduğu dikkat çekildi.

BM'ye bağlı 'Afganistan Yardım Misyonu'nun raporuna göre, 2010 yılının ilk 6 ayında 1.271 Afgan öldü, 1997'si yaralandı.

24 Robert Fisk, "ABD Sovyetler'in İzinden Gidiyor", The Independent, 3 Kasım 2009.

25 Kerim Farsi, "ABD Prestij Dardine Düştü", İran, 28 Eylül 2009.

26 Patrick Cockburn, "Wikileaks Hayal Kırıklığını Belgeledi", The Independent, 27 Temmuz 2010.

27 Abdulvehhab Bedirhan, "Afganistan Savaşının Tek Gerçek Kaybedeni Siviller", Şark, 2 Ağustos 2010.

Yine BM raporuna göre, 2009 yılında saldırılarda ölenlerin sayısının 2008'e kıyasla yüzde 14 daha fazla olduğu belirtildi.

SİVİL KATLİAM(LAR)I

Karl von Clausewitz'in, "Savaş, politikanın başka yollardan sürdürülmesinden başka bir şey değildir," diye tanımladığı "realite"nin diğer aslı yüzünü, "Savaşlara yoksullar gönderilir. Yoksul ülkelerin yoksulları birbirine kırdırılır," diye Yıldırım Türker tanımlarken; üzerinde durulması gereken de sivil katliam(lar)ıdır!

'The Telegraph'a konuşan NATO'ya bağlı Uluslararası Güvenlik Destek Gücü'nün (ISAF) Komutan Yardımcısı Korgeneral Sir Nick Parker, Afganistan'daki birliklerin ellerindeki tüm araçları kullanabilmeleri gerektiği vurgusuyla, askerlerden ateş açılmasına yönelik kısıtlamaların yaşamlarını tehlikeye soktuğu yönünde şikâyet aldıklarını söylerken; George Bush döneminde başlayıp, Obama'nın sürdürdüğü Afganistan'daki işgal vahşetiyle, "Binlerce masum köylü öldürüldü,"²⁸ diyor David Model...

Örneğin Afganistan'ın doğusundaki Paktiya vilayetinde 12 Şubat 2010'da ABD ve Afgan askerlerinin gece operasyonunda ikisi hamile üç kadını öldürdüğü, ancak NATO'nun katliamı örtbas ettiği açıklandı...

Durum buyken; "Afgan halkı yabancı askerlerin militanlar kadar tehlikeli olduğunu söylüyor"²⁹ ki, bunda da sonuna dek haklılar...

Kaldı ki General Stanley McChrystal NATO harekâtında sivil ölümleri azaltma sözü verse de, rakamlar tam tersini gösteriyor ve Afganistan'daki sivil kayıpların "sorumlusu" olarak gösterilen Taliban'ın, "Komisyon kuralım, kayıpları soruşturalım," teklifine NATO, "Lüzumu yok!" yanıtını veriyor!

Bu yanıt da sivil katliamından kimin sorumlu olduğunu da ortaya koyuyor...

YALAN İLE GERÇEK: ÇOCUK KIYIMI

Tam burada Gideon Rachman'ın, "Batı, Afganistan'daki hedefinin Kaide'yi yok etmek mi yoksa ülkeye evrensel değerler mi getirmek olduğu konusunda kafa karışıklığı yaşıyor. Diğer yandan, Batı'nın kadın haklarına dair görüşleri gerçekten 'evrensel' olsaydı, ABD destekli Karzai bu hakları ayak altına alan yasayı onaylamazdı,"³⁰ diyerek altını çizdiği yalan ile gerçeğe ilişkin bir parantez açmak gerek...

28 David Model, "Afganistan'daki Hayali Düşman", Evrensel, 18 Kasım 2009, s. 8.

29 "NATO Taliban'ı Aratmıyor", Cumhuriyet, 8 Eylül 2009, s. 10.

30 Gideon Rachman, "Afganistan Savaşı Raydan Çıktı", Financial Times, 13 Nisan 2009.

Emperyalist işgal, sadece bir yıkım değil, aynı zamanda bu yıkımı “estetize” ederek, gerçeği gölgeleyen bir yalan aygıtıdır da!

Örneğin NATO’nun sivil işlerden sorumlu Afganistan Temsilcisi İngiliz diplomat Mark Sedwill’in, Kâbil’in çocuklar için New York, Londra ve Glasgow’dan daha güvenli olduğunu iddia etmesi gibi...

2001’den beri işgal altında olan ve nerdeyse her gün ölüm haberlerinin geldiği, 3 milyondan fazla kişinin mülteci durumuna düştüğü bir ülkenin başkentinin çocuklar için Batılı ülkelerin başkentinden daha güvenli olduğu iddiasına tepki ‘Save The Children’ adlı çocuklara yardım örgütünden geldi...

NATO temsilcisinin sözlerinin “yanlış ve yanıltıcı” olduğunu belirten ‘Save The Children’ Başkanı Justin Forsyth, “Afganistan, dünyada çocuklar için en kötü yer. Her dört çocuktan biri beş yaşına gelmeden ölüyor” dedi.

Kim ne derse desin, işgal altındaki Afganistan, çocuk katliam(lar)ıyla maruf bir coğrafyadır...

BM’ye göre Eylül 2008’den Ağustos 2010’a kadar Afganistan’daki savaşta 1.795 çocuk öldü ya da yaralandı. UNICEF de Kasım 2009’daki raporunda Afganistan’ı “dünyaya gelinecek en tehlikeli ülke” olarak nitelemiştir.

‘BM Çocuklara Yardım Fonu’nun (UNICEF) raporuna göre, şiddet ve yoksulluk sarmalındaki ülkede çocukların doğumlarından başlayarak sağlık, beslenme, barınma, eğitim, hak ve özgürlükler açısından tehdit altındaki Afganistan çocuklar için en tehlikeli ülkelerdendir.

“Dünya Çocuklarının Durumu” başlıklı rapora göre, Afganistan dünyada bebek ölümleri oranlarının en yüksek olduğu ülke. Afganistan’da doğan her 1000 bebekten 257’si hayatını kaybediyor...

Bu Afganistan işgalci yalanın eseridir; tıpkı işgalcilerin marifetleri gibi...

WIKILEAS BELGELERİ: İŞGALİN “MARİFET”LERİ

Fuad Hüseyin’in, “Wikileas, Vietnam’ın uluslararası sessizlik içinde Afganistan’da tekrarlandığını gözler önüne serdi. ABD’nin demokrasi söyleminin nafile olduğu ortada,³¹ tespitini doğrulayan Wikileas belgeleri, ABD işgalinin ne olduğunu cümle âleme net olarak anlattı...

Afgan savaşıyla ilgili 92 bin 201 belgeyi yayımlayan Wikileas sitesi, NATO’nun sakladığı yüzlerce sivil katliamı ve emir komuta zincirinden bağımsız ABD’nin gizli birliğini ortaya çıkardı.

31 Fuad Hüseyin, “Wikileas ABD’nin Foyasını Ortaya Çıkardı”, Rey, 28 Temmuz 2010.

Afganistan savaşının 6 yıllık dönemini kapsayan Amerikan ordusu belgeleri, 2001’de askeri müdahaleyle devrilen Taliban hareketi karşısındaki çaresizliğini, sivil ölümlerinin sanılandan daha fazla olduğunu, ABD ile müttefiki Pakistan arasındaki güvensizliğin iyice derinleştiğini gösterirken; Pentagon, Afganistan savaşındaki rezaletlere dair binlerce belgeyi ifşa eden Wikileaks’i tehdit etti!

Bu tehdidin ardında işgalcilerin “Vahşet” alt başlıklı marifetleri var...

Örneğin ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon) 8 Temmuz 2010 günü, ülkenin Irak ve Afganistan’daki operasyonlarını yöneten ABD Merkez Kuvvetler Komutanlığı (Centcom) için “Bazı insanları vurmak eğlenceli bir şey” diyen bir generali aday gösterdi.

Daha önce her iki ülkede de komutanlık yapmış olan General James Mattis, 2005 yılında California eyaletinde bir konferans sırasında “Afganistan’a gidiyorsunuz, örtünmediği için bir kadını döven erkeklerle karşılaşıyorsunuz. Biliyor musunuz, bu tür erkeklerde zaten mertlikten eser kalmamış. Bu yüzden onları öldürmek çok eğlenceli” demişti...

Ayrıca bu tehdidin ardında işgalcilerin “hastalıklı” marifetleri var...

* Afganistan’daki çokuluslu güçte yer alan Çek birliklerinde görevli iki askerin Nazilerin SS tugayına ait işaretleri miğferlerine taktıkları söyleniyor. Çek basını, birlik komutanının, iki askerin Nazi sembolleri kullandığını bildiğini ancak korumak için olayın üstünü örttüğünü yazdı. Açığa alınan iki asker daha önce bizzat Çek Savunma Bakanı tarafından ödüllendirilmişti...

* Amerikalı askerlerin İncil dağıtarak misyonerlik yapmayı tartıştığı görüntüler ortaya çıktı... ‘El Cezire’de yayımlanan görüntülerde Amerikalı askerler, Peşton ve Dari dillerinde basılmış İncilleri nasıl dağıtacaklarını konuşuyor. Aynı görüntülerde, askeri rahiplerin komutanı, “Özel kuvvetler insan avlıyor. Biz de Hz. İsa için halkı avlıyoruz” diyor ve Afganistan’daki askeri rahiplerin komutanı Yarbay Gary Hensley, askerlere Hz. İsa’nın takipçileri olarak dini sorumlulukları olduğunu ve insanları Hıristiyan yapmanın görevleri olduğunu hatırlatıp, “Özel kuvvetler esas olarak insan avlıyor. Biz de Hıristiyanlar olarak aynı şeyi yapıyor, Hz. İsa için halkı avlıyoruz” diyordu...

* ABD’nin Kâbil’deki büyükelçiliğini emanet ettiği korumaların “alemcı ve disiplinsiz” olduğu ortaya çıktı... ‘Hükümet Gözetim Projesi’ adlı bağımsız bir izleme grubu tarafından hazırlanan rapora göre, korumalar ikamet ettikleri elçilik yakınındaki Camp Sullivan’daki müstemilatta fahişelerle beraber olurken aynı zamanda birbirlerinin üzerine işiyor, açığı popolarına votka döküyorlardı. Bütün bunları bir de kameraya alan korumaların birbirlerini öpüp okşadığı da raporda anlatıldı...

RESMİ İTİRAF VE "İŞGAL"İN ACZİ

Bunca bozgun ve hayal kırıklığı ardından Almanya Savunma Bakanı Karl-Theodor zu Guttenberg, "Afganistan'ın, tarihi ve yapısı itibarıyla bizim ölçülerimize göre bir demokrasiye uygun olmadığına inanıyorum," dedi...

Yorumcu, D. Ignatius da McChrystal'a yakın bir askeri görevlinin, mükemmel bir demokrasi değil "Somali'nin üstünde, Bangladeş'in altında bir hedef için savaşıyoruz,"³² dediğini aktarıyordu...

Ardında Obama, ABD ordusunun Afganistan'da düzenlediği operasyonlarda meydana gelen sivil kayıplardan sorumlu olduğunu açıkladı...

Sonra da Karzai, ABD ve NATO güçlerinin ülkede 8 yıldır sürdürdüğü terörle savaşın "Afgan köylerinde sivillerin ölümüne yol açmaktan başka bir şeye yaradığını" söyledi...

İngiltere Genelkurmay Başkanı General David Richards, 'The Sunday Telegraph'a demecinde, "Batı'nın El Kaide'yi yenemeyeceğini" ifade etti...

'The Washington Post'ta aktarılan, General Stanley McChrystal tarafından kaleme alınarak 30 Ağustos 2009'da Savunma Bakanı Robert M. Gates'e sunulan 66 sayfalık gizli Afganistan'ı değerlendirme raporuna göre:

i) Afgan devlet kurumları zayıf, yöneticiler yolsuz ve yetkiyi kötüye kullanıyor, Uluslararası Güvenlik Destek Gücü de (ISAF) pek çok yanlış yapıyor.

ii) Korumak istediğimiz halktan kendimizi fiziksel ve psikolojik olarak uzaklaştırıyoruz. Direnişçiler bizi askeri olarak yenemiyor, ama biz kendimizi yenilgiye uğratabiliriz.

iii) Afganistan çok karmaşık, ISAF toplumu anlayamıyor, personel yerel dilleri öğrenmeli.

iv) Hapishaneler militan devşirilen üsler. 14 bin 500 maphustan 2 bin 500'ü Taliban'ı temsilen diğerlerini örgütüyor. Hapistekilerin yasal suçlama olmadan tutulmaları radikalleşmelerine yol açıyor.

Tüm bunlar resmi itiraflardır; Afganistan'daki işgalin aczinin kanıtıdır...

"Acz" dedim... "Acz" içindeki "işgal"den söz ediyorum... Ama biraz da Karzai'den söz etmek gerekir...

KARZAI'NİN KİMLİĞİ

Afganistan'daki ABD ordusunun eski komutanlarından, Büyükelçi Karl Eikenberry'un Afganistan hükümetinin yolsuzluğa bulaştığını ve Karzai liderliğinin yö-

32 The Washington Post, 2 Eylül 2009.

netme kapasitesinden tereddütleri bulunduğunu söylediği;

Büyükelçilikleri ve askerî üsleri koruyan özel güvenlik şirketlerinin yeniden ülkede faaliyet gösterebileceğinin açıkladığı;

Karzai'nin, kadınların kocaları tarafından tecavüzünü de meşru sayan ve bütün dünyada çok tepki çeken yasayı tam olarak okumadan imzaladığını ve "Yasayı imzaladığımda maddelerin farkında değildim. Daha sonra bazı maddelerin kabul edilemez olduğunu anladım," dediği;

Dünyanın önde gelen afyon üreticilerinden olan Afganistan'da yıllık ortalama 7 bin ton afyon üretiliyorken; bu rakam ülkenin gayrisafi milli hasılasının yarısını oluşturduğu; Afyon ticaretine Karzai'nin ailesinin de karıştığı ve Karzai'nin üvey kardeşi Kandahar Eyaleti Meclis Başkanı Ahmed Veli Karzai'nin, büyük miktardaki eroini geri çevirmeleri için polise emir vermekle suçlanıyordu...

'The New York Times'da çıkan "İran'dan para aldığı" yolundaki iddialara yanıt veren Karzai'nin, Tahran'dan para aldığını kabul ederek, ancak bunun şeffaf bir şekilde gerçekleştiğini öne sürdüğü;

BM'nin eski Afganistan temsilci yardımcısı Peter Galbraith'ın, Karzai'nin uyuşturucu sorunu olabileceğini iddia ettiği eşik düzlemdeki bir kukladır o...

SEÇİM (Mİ?)!

Gülünç ama "gerçek": Bu kukla "seçim"le, daha doğrusu seçim tulûatıyla iş başına geldi; buna da "demokrasi" dendi!

Ali Rahil'in, "Meclisi bulunan ve seçimler düzenleyen Afganistan'da demokratik altyapı var olsa da, iş icraata gelince her şey duruyor. Garip bir 'demokrasi'ye sahibiz,"³³ derken; "Yolsuzluk ve seçim hilesi iddiaları nedeniyle, Afganların gözünde 'demokrasi' iktidarın süistimal edilmesi ve laikliğin dayatılması anlamına geliyor,"³⁴ çözümlemesiyle Paul Fishstein'in altını çizdiği gerçek nafile Afgan "seçimi"nin de "manası(zlığı)"nı yeterince net sergiliyordu...

Afganistan, Taliban saldırıları ve hile alâmetlerinin gölgesinde 20 Ağustos 2009 tarihinde ikinci kez başkanlık seçimine giderken; seçimlerde Taliban tehdidine seçmen kartı karaborsası eklenince adillikten bahseden kalmadı...

BBC, bir Afgan çalışanını Kâbil'de tebdilen araştırmaya çıkarıp seçimde hi-

33 Ali Rahil, "Afganistan'da Demokratik Görüntü Hoş Ama İçi Boş", Peyami Mücahit, 12 Ağustos 2009.

34 Paul Fishstein, "Batı'nın Demokrasi Dayatması Afganları Mutsuz Ediyor", Financial Times, 27 Ekim 2009.

le ve yolsuzluk kanıtlarını buldu, binlerce seçmen kartının satılığa çıkarıldığını ve binlerce dolarlık rüşvet döndüğünü duyurdu. Satılık seçmen kartlarıyla görüntüleri yayımlanan BBC çalışanı, tanesi 10 dolardan 1000 seçmen kartı için teklif aldığını belirtti. Pek çok bölgesi gözlemcilerin ulaşamayacağı kadar ücra olan Afganistan çapında kaç seçmen kartının satılığa çıktığını bilmek mümkün değil.

Kadınların sandığa gitmesi zor görünen en muhafazakâr bölgelerde erkeklerden çok sayıda kadına seçmen kartı çıkarılması da şüphe yarattı. Kuzeydeki önde gelen bir aşiret lideri, bazı kampanya ekiplerinden çok sayıda oy sağlama-sı karşılığı binlerce dolar rüşvet teklifi aldığını söyledi. Bir gözlemci grubu, seçim yetkililerine yolsuzluk kanıtları gösterdiklerini, ama kimsenin ilgilenmediğini belirtti.

ABD ve NATO'lu müttefiklerinin yüz bini aşan silahlı gücü, sayıları yüz otuz binin üzerindeki Afgan askerine karşın, Kâbil dışından başlayarak ülkenin neredeyse üçte birinde at oynatan Taliban arasında seçim günü dahil şiddetli çatışmaların sürdüğü bir ortamda gerçekleşen 'demokratik seçimler'in sadece Batılı işgal güçlerinin mutemet adamı Karzai'nin iktidarını bir dönem daha uzatmaktan öte anlam taşımadığı ise ortadaydı.

Tepeden tırnağa dek yolsuzluğa batmış bir yönetimin yerine, çok daha güvenilir bir yönetimin işbaşına gelme şansının sıfır olduğu düşünülüğünde, "demokratik" olarak adlandırılan bu kaba farsın "eski hamam eski tas"tan öte sonuç vermeyeceğinin bilinmesine karşın, hangi akla hizmet sahnelendiğini anlamak kolay değildi!

Öncelikle seçim tulûatına tüm netliğiyle Taliban engeli damgasını vurdu.

Seçimleri boykot çağrısı yapan Taliban, halkı "oy kullandıklarını gösteren mürekkebe batırılmış parmakları kesecekleri" yönünde tehdit ederken; Afganistan'da seçimleri gözlemleyen en büyük kurum olan 'Özgür ve Adil Seçim Vakfı'ndan Nadir Nadiri, Taliban militanlarının güçlü oldukları Kandahar'da, seçim merkezinden çıkan iki Afgan kadına saldırdığını ve kadınların işaret parmaklarını kestiğini söyledi.

Aslı sorulursa başkanlık seçiminde sandığa hile karıştırılacağı önkabuldü. Seçim komisyonu yetkilileri, "Hile yüzde 10'da kalsa iyi" diyordu.

'Uluslararası Saydamlık Listesi'nde yolsuzluğun yaygın olduğu ülke sıralamasında 176. olan Afganistan'da, mahkeme dosyalarından oy pusulalarına kadar satın alınamayacak şey olmadığına dikkat çekiliyorken; seçimde oy pusulalarının tanesine, istenen seçmene oy verilmesi koşuluyla 20 dolar ödendiğinden söz ediliyordu.

Yani Karzai için her şey mübahdı...

Böylesi bir ortamda, Taliban'ın saldırı dalgası altında yapılan "seçim" de(!) katılım dört yıl öncesine göre çok düşük kaldı. Karzai, seçimi "başarı" saysa da, seçmen kartlarıyla ilgili binbir şaibeye, oy atanların parmaklarına sürülen mürekkebin deterjanla hemen çıkması tüy dikerken; Ali Rahil, "Afgan seçimi karikatür gibi" vurgusuyla, "Cumhurbaşkanlığı seçimine tam 41 kişinin aday olması Afganistan'daki kutuplaşmanın kanıtı. Kimse bu seçime 'demokrasi şöleni' diyemez,"³⁵ diye ekliyordu...

Seçimleri izleyen, 'Ulusal Demokratik Kurum'un açıklamasında, 'Seçim Soruşturma Komisyonu'na, seçimlerde sahte oy kullanıldığı yönünde çok sayıda şikayetin gelmesinden "derin kaygı duyulduğu" kaydedilip, "Sahte oy kullanımıyla ilgili şikayetlerin derinlemesine soruşturulmaması durumunda, Afgan halkının iradesinin ne olduğunu belirlemek imkânsız olacaktır" dese de Afgan yönetimi ve Batı ülkeleri, seçimlerin "başarısından" dolayı Afgan halkını kutladı!

Obama seçimin bir başarı olduğunu belirtirken, BM Güvenlik Konseyi de Afgan halkını seçimlere katılıp oy verdiği için kutladı.

ABD'nin Afganistan ve Pakistan özel temsilcisi Richard Holbrooke, oy verme işleminin açık ve adil bir şekilde yapıldığını söyledi.

Oysa 'Reuters'in seçmenlerle mülakatları, Afganların demokrasiyi algılayış biçiminin de farklılığını ortaya serdi. Kâbil'deki kıyafet satıcısı Ahmed Firdevs, başkentin hemen dışındaki köyünde sandığa gittiğinde Karzai için tam üç kez oy kullandığını söyleyip ekledi: "Köyümde 10 kez oy atan insanlar gördüm. Niye sadece bir kez oy kullanayım ki!"

Bu tür "demokratik komedi"ler ve karmaşayla ikinci tura gidilecekti ki, olmadı!

Tek rakibi de seçimlerin adil yapılamayacağı gerekçesiyle yarıştan çekilen Karzai, yeniden Afganistan Devlet Başkanı ilan edildi. Hileli olduğu kabul edilen ilk turda adayların yüzde 50'yi geçememesi nedeniyle yapılacağı açıklanan 2. tur seçimleri iptal edildi.

Yaygın sahtekârlık olayları yaşanan ilk turda birinci olan Karzai'ye yakınlığıyla bilinen seçim komisyonu başkanı Azizullah Lodin 2 Kasım 2009'da düzenlediği basın toplantısında, ilk turda yüzde 30 civarında oy aldığı bildirilen Abdullah'ın seçimden çekildiğini açıkladı.

Seçim oyunu ABD için bu işgalci ekonomi-politiği pekiştirmek için oynanmıştı...

35 Ali Rahil, "Afgan Seçimi Karikatür Gibi", Peyame Mücahit, 14 Temmuz 2009.

Nihayet Simon Tisdall'ın, "Afganlar seçimin lafını duymak istemiyor";³⁶ Halil El Enani'nin de, "Seçilmeden önce sahiplendiği Afganistan savaşında bataklığa saplanan Obama'nın iki seçeneği var: Ya Karzai'nin yerine daha güvenilir birini bulacak, ya da sonsuza dek askerî güç kullanarak Taliban'ı iyice güçlendirecek,"³⁷ vurguları eşliğinde devlet başkanlığı seçimi parodisinde son perde indi. Seçimde Karzai'nin yüzde 50'nin üzerinde oyla kazandığı açıklamasının hile şikayetleri sebebiyle geri çekilip, Karzai'yi galip ilan edilmesinin ardından, başlanılan yere dönüldü.

Karzai, müttefiklerden tebrikler eşliğinde uyarılar alırken, ilk mesajında Taliban'a "kardeşlerim" diyerek zeytin dalı uzattı. Ancak Taliban kendisini "kukla" diye niteledi!

TALIBAN'I ÇÖZME TAKTIĞI: MÜZAKERE

Emperyalistlerin yenemediği Taliban'la müzakereye yönelmesi; nihayetinde Hüseyin Baş'ın, "Taliban'la uzlaşmak, onların zaferini kabullenmek anlamına gelecektir!"³⁸ saptamasının doğrulanmasından başka bir anlam taşımaz; İngiltere Savunma Bakanı Liam Fox, "Afganistan'da uzun süreli istikrar için askerî müdahâlenin yeterli olmadığını, Taliban ile görüşülebileceğini" söylerken de bunu itiraf ediyordu.

İngiltere Başbakanı Gordon Brown da yeni Afganistan stratejisine göre, "Taliban'ın ılımlı kanatlarıyla görüşülecek ve Afgan ordusu, NATO askerlerinin yerini almak için hızlı bir biçimde eğitilecek," demektedir...

İngiliz tümgeneral Nick Carter ise BBC'ye açıklamasında, zamanın NATO askerlerinin aleyhine işlediğini ve mümkün olduğunca çabuk sonuç verecek önlemler alınması gerektiği vurgusuyla, "İnsanlarla konuşmak, onları vurmaktan daha etkili sonuçlar verebilir" diye ekliyor.

Bunlarla birlikte Almanya Savunma Bakanı'nın "ılımlı Taliban unsurlarıyla da pazarlık yapılabilir" sözleri eşliğinde BM Güvenlik Konseyi Ekim 1999'da hazırladığı yaptırım listesinden beş eski Taliban yetkilisini çıkardı. Böylece beşlinin üzerindeki silah ambargosu, uluslararası seyahat yasağı ve maddi varlıklarının dondurulması kararı kaldırıldı. ABD'nin 2001'de devirdiği Taliban rejiminde görev almış, aktif direnişçi olmayan beş kişi şunlar: Eski dışişleri bakanı Abdülvekil Mü-

36 Simon Tisdall, "Afganlar Seçimin Lafını Duymak İstemiyor", The Guardian, 20 Ekim 2009.

37 Halil El Enani, "Obama Karzai'yle Devam Ederse Afgan Bataklığından Çıkamaz", Vatan, 4 Ağustos 2010.

38 Hüseyin Baş, "Afganistan, 'Müşterek Harekât' ve Yeni 'Barış Planı' Üzerine...", Cumhuriyet, 22 Şubat 2010, s. 12.

tevekkil, eski ticaret bakan yardımcısı Fazıl Muhammed Feyzan, eski dışişleri bakanın sözcüsü Şemsi Sefa, eski planlama bakan yardımcısı Muhammed Musa, eski sınır işleri bakan yardımcısı Abdül Hâkim. Beşliye Karzai'nin diyalog başlatabileceği "ılımlı Taliban" gözüyle bakılıyor.

Böylesi bir zeminde Richard Holbrooke'un, Afganistan'daki en güçlü direniş örgütlerinden Hizb-i İslâm'ın lideri, eski Başbakan Gülbeddin Hikmetyar'ın yardımcısıyla görüştüğü açıklandı. 'The Daily Telegraph', Afgan medyasında yer alan haberlere dayanarak Holbrooke'un Davud Abedi'yle yaptığı görüşmede, Afganistan'daki ihtilafın sona erdirilmesinde Hizb-i İslâm'ın üstlenebileceği rolün ele alındığını bildirdi.

Yani "Afganistan'daki karmaşayı sadece silahla çözemeyeceğini idrak eden ABD, Karzai'yi Taliban'la uzlaşma planı hazırlamaya zorluyordu,"³⁹ Said Lütfullah Necefzade'nin, dediği üzere...

'The Washington Post', Karzai liderliğindeki hükümet ile Taliban örgütünün üst düzey temsilcilerinin yıllardır süren savaşı sona erdirmeye hedefiyle gizli görüşmelere başladığını yazdı.

Bu bağlamda CNN'de Larry King'in konuğu olan Karzai, Taliban ile görüşmelerini itiraf etti. Bunların gayriresmî olduğunu söyleyip, Taliban'ı "ailelerinden kaçan çocuklara" benzetti.

Karzai, Taliban'la uzlaşmanın yollarını ararken, ulema ülkede barış için direksiyonu topyekûn şeriata doğru kırdı. Kâbil'de toplanan 350 kadar din adamı, Karzai hükümetine, barış için 10 maddelik bir tavsiye paketi sundu. Ahlâksızlık ve yolsuzluğa parmak basan ulema, "Şeri hükümlerin uygulanmaması barış sürecini olumsuz etkiliyor," derken önerilerin başında recm, idam ve kırbaç cezalarını da içeren şeriat ilanı geliyordu.

Ardında da Londra Konferansı'nda Karzai, "Barış jirgası toplayacağını", sözcüsü de "Taliban'ı davet edeceklerini" duyururken; Ahmed Mufik Zeydan da ekliyordu:

"Süpergüçlerin ve etkin ülkelerin de aralarında bulunduğu 70 ülkenin Taliban'ın 'ılımlı' unsurlarına diyalog ve müzakere çağrısı yapmak için Londra'da masaya oturması, özetle Batı'nın Afganistan'daki askeri seçeneğinin başarısız olduğunun ve hâlâ suskunluğunu koruyan Taliban'ın zaferinin ilan edilmesi anlamına geliyor"du!⁴⁰

39 Said Lütfullah Necefzade, "Taliban'la Uzlaşmanın Bedeli Fazla Ağır", Radikal, 25 Ocak 2010, s. 12.

40 Ahmed Mufik Zeydan, "Taliban'ın Anlaşmaya İhtiyacı Yok", Mısıryun, 3 Şubat 2010.

İşte bunun için emperyalist saldırganlık yenemediği Taliban'a karşı "çözme taktiği"ni devreye soktu...

GELECEK(SİZLİK)

Gabriel Garcia Marquez'in "Yüzyıllık Yalnızlık"ındaki "Zaman sanki ortasından bir bıçakla ikiye ayrılmıştı..." ibaresiyle betimlenmesi mümkün olan Afganistan işgalinin, "iddia" ettiği türden bir geleceği yok ve olmayacak da!

Çünkü Marshal Foch'un, "Dünya üzerinde en güçlü silah, ateşlenmiş insan ruhudur," sözünü anımsatan Taliban gerçeği, emperyalist işgalin hesaplarını yerle bir etmiştir...

Afganistan işgalciler için gittikçe cehenneme dönerken; Obama yönetiminin Afganistan ve Pakistan'da Taliban'ın bileğini bükme umutları azalırken, 1979'da Afganistan'ı işgal edip arkasına bakmadan kaçmak zorunda kalmış Rusya'dan kaygılı açıklamalar geliyor.

Rusya'nın NATO'daki daimi temsilcisi Dimitri Rogozin, ittifakın planlarının fiyaskoyla sonuçlanma ihtimaline karşı sınırlarının dibindeki gelişmeleri yakından izlediklerini söylerken, "Eğer orayı Vietnam'daki gibi bırakıp kaçarlarsa; Rusya ve Orta Asya ülkelerini parçalanmış bir Çin ve çomak sokulmuş bir arı kovaniyle baş başa bırakıp gitmiş olurlar" dedi.

Afganistan'da istikrarı sağlayamamaları hâlinde Batı için çok büyük tehlike doğacağı vurgusuyla İngiltere Genelkurmay Başkanı General David Richards'ın da, "Afganistan'da yenilmemiz korkunç olur" dediği tabloda işgalcilerin Taliban militanlarına karşı yaşadığı başarısızlıklar, ABD'nin 1979'da aynı ülkeye askeri müdahalede bulunan Sovyet Birliği'yle aynı kaderi paylaşacağı yorumlarına yol açıyor.

Amerikalı muhalif yönetmen Michael Moore, Afganistan'ın "İmparatorlukların Mezarlığı" olarak bilindiğini hatırlatıp, Obama'ya Gorbaçov'u aramasını tavsiye ederek, "Eminim sana yapmak üzere olduğun tarihi hatayla ilgili önemli şeyler söyleyecektir" diyordu...

Afganistan işgaliyle direnişi kıramayan ABD (ve NATO) askeri zaferin imkânsızlığı karşısında Taliban'ın kısmen iktidarda yer almasını kabul edebileceğini dillendirdi.

Üst düzey bir yetkili, "Taliban köklü bir siyasi hareket... Örgütün tamamen ortadan kaldırılamayacak kadar Afgan kültüründe kökleşmiş olması gerçeğini kabul eden Amerikan yönetimi, Afganistan'ın bazı kesimlerinde Taliban'ın rol üstlenmesine razı" derken; ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton da, Afganistan'da

Taliban hareketinin bazı unsurlarının müstakbel hükümette yer almasını ihtimal dahilinde gördüğünü açıkladı.

Ancak bunlar da nafile!

ABD (ile NATO) emperyalizmi açmazla yüz yüzedir...

Çünkü tarihi boyunca sürekli işgale uğrayan, hiçbir süper gücün uzun süre elinde tutamadığı Afganistan'da ABD önderliğindeki Batılı koalisyon da havlu atıyor. ABD Başkanı Obama, 10 bin askerin 2011 yılı sonuna kadar, 33 bin askerin de 2012 yılı Temmuz ayına kadar çekileceğini bildirdi. ABD'yi 4 bin askerle Fransa takip ederken Almanya, İngiltere ve İtalya da güçlerini çekmeye hazırlanıyor.

Obama, "Misyonumuz artık, muharebeden desteğe dönüşecek. 2014 yılına kadar, bu dönüşüm süreci tamamlanacak ve Afgan halkı kendi güvenliğinden kendisi sorumlu olacak" dedi.

Fransa Afganistan'daki 4 bin Fransız askerini kademeli olarak çekeceklerini açıkladı. İngiltere'nin de bu yıl 450 askerini, Almanya, İtalya ve Avustralya'nın da tüm güçlerini 2014'e kadar çekmesi bekleniyor.

Kararı "temkinli" karşılayan Afganistan Devlet Başkanı Karzai, "Afgan halkı kendi yurdunu savunacak" dedi. Taliban ise, bunun sembolik ve yetersiz bir eylem olduğunu savundu.

Afganistan'ın 10 yılda ABD'ye maddi külfeti resmi rakamlara göre 440 milyar doları geçti. 2011 yılın 5 ayında yapılan harcama 120 milyar doları buldu. Sadece 2010 yılında 2.777 sivil öldü. Afganistan'da 1.500 Amerikan askeri öldü, 12 bini yaralandı.

Söz konusu yıkım şahsında ABD'nin 2001'den beri dahil olduğu savaşlarda en az 225 bin kişinin öldüğü, 365 bin kişinin yaralandığı ortaya çıktı. Neta Crawford ve Catherine Lutz önderliğinde yapılan ve Brown Üniversitesi tarafından yayımlanan araştırma, bu savaşların binlerce can kaybının yanı sıra binlerce milyar dolara mal olduğunu da ortaya koydu.

Araştırmacıların özellikle Irak ve Afganistan'daki savaşlar ve Pakistan'da terörle mücadele kampanyası üzerinde yoğunlaştığı belirtilirken, bu savaşların doğrudan 365 bin dolayında kişinin yaralanmasına neden olduğu da ifade edildi.

Bu savaşlarda yaklaşık 6 bini Amerikalı 31 bin 741 asker öldüğü, diğer ölen askerlerin de bin 200'ünün müttefik, 9 bin 900'ünün Iraklı, 8 bin 800'ünün Afgan, 3 bin 500'ünün Pakistanlı, 2 bin 300 kadarının da özel askeri şirketlerden olduğu ifade edildi.

Sivil kayıpların da 125 bin Iraklı, 56 bin Pakistanlı ve 12 bin Afgan olmak üzere 172 bin olarak hesaplandığı belirtilen araştırmada, 20 bin ila 51 bin arasında militanın da öldürüldüğü kaydedildi.

Araştırmada, 168 gazeteci ile 266 insani yardım kuruluşu üyesinin öldürüldüğü belirtilirken bu savaşlar yüzünden başta Irak ve Afganistan'da olmak üzere 78.8 milyondan fazla insanın yerlerinden olduğu ortaya koyuldu.

Bu iktisadi olduğu kadar, beşeri olarak da sürdürülemez bir durumdur...

ABD'deki 'Brown Üniversitesi Watson Uluslararası Araştırmalar Enstitüsü'nün 29 Haziran 2011'de açıklanan "Savaşın Bedelleri" konulu araştırmasına göre Irak, Afganistan ve Pakistan'ı "özgürlüklerine kavuşturan"(?!) ABD'de savaşın maliyeti 4 trilyon dolara doğru gidiyor. ABD, savaşa yapılan harcamalarda yüzde 81 artışla ülkeler arasında birinciliği kazandı.

Enstitünün hesaplamalarına göre ABD'nin, 11 Eylül terör saldırılarını planlayan El Kaide örgütü liderlerini ele geçirmek amacıyla yaklaşık 10 yıl önce Afganistan'da başlattığı, daha sonra Irak ve Pakistan'a kadar genişleyen savaşın ABD'ye bugüne kadarki maliyeti 2.3 ila 2.7 trilyon doları buldu.

Bu öyle bir maliyetti ki ABD, Irak ve Afganistan'da devam eden iki savaşın maliyetini ve geleceğini tartışırken en büyük masrafın klimalar olduğu ortaya çıktı.

Raporlara göre ABD ordusunun Irak ve Afganistan'da klima sistemlerine ayırdığı yıllık bütçe 20.2 milyar dolar. Bu rakam NASA'nın 18.7 milyar dolarlık bütçesini bile geride bırakıyor. Savunma Bakanlığı'nın iç harcamalarında da klimaların masrafı temel saldırı ve savunma programlarını ikiye katlıyor. Pentagon, F-35 savaş jetlerine 11.4 milyar dolar, Balistik Füze Savunma Sistemlerine 9.9 milyar dolar ayırıyor.

ABD Savunma Bakanlığı'na göre Irak ve Afganistan savaşlarının toplam maliyetinin 2011'in sonunda 1.29 trilyon doları bulması bekleniyor. ABD Savunma Bakanlığı'nın 2011 yılı toplam bütçesi 708 milyar dolar'dı.

Nihayet bu sürdürülemezliğin yıkım dışında bir geleceği yoktur!

Tıpkı Cihad Elhazin'in satırlarındaki üzere:

"ABD, Afganistan'daki yenilgisini ilan etmese de savaşı kaybetti. Karzai hükümeti, 150 bin Amerikan askeri ve müttefiklerinin varlığına rağmen ülkede nüfuzunu yayamadı. Hükümet, bu askerlerin yokluğunda düşecek ve Taliban'ın adamları, ülkeyi kontrol altına almak için dönecek...

Obama'nın konuşmasından sonra, Washington'daki şifre sözcüğün 'siyasi çözüm', anlamının da 'askeri yenilgi' olduğunu gördük. ABD, Taliban'dan bir

müzakereci arıyor; Taliban da Amerikan macerasının sonunu görerak müzakere istemiyor...

Afganistan ve Irak savaşları yenilgiyle son buldu...⁴¹

Görüldüğü üzere ABD emperyalizminin dünyaya “yeni (bir) düzen” verme iddialarıyla kalkıştığı Irak ve ardından Afganistan hamleleri, Vietnam’ı andıran bir bataklığa dönüşmüş durumda...

“BOP” gibi iddialı neo-con projelerin sessiz sedasız gömülmekte olduğu bir bataklık...

Ufuktaki Irak ve Afganistan bozgunları, ABD (ve NATO) şahsında Kuzey’in tarihsel emperyal iddialarının kendi karikatürüne dönüştüğü sahneyi oluşturmakta...

Yüzbinlerin canını ve yaşam güvenliğini yitirmesine, yerinden yurdundan edilmesine, açlığa, yoksulluğa, yoksunluğa mahkûm olmasına yol açan, mizahsız bir karikatürdür ABD’nin Afganistan işgali...

6 Temmuz 2011 21:11:48, Çeşme Köyü.

---

41 Cihad Elhazin, “Afganistan’da Şifre ‘Siyasi Çözüm’de”, El Hayat, 1 Temmuz 2011.